בעזהי"ת

על התורה ועל העבודה

פרשת יתרו

שנת תשפ"ב - גליון תתק"ט

דברי תורה, חיזוק, שמחה וסיפורי צדיקים

וישמע יתרו את כל אשר עשה אלקים למשה ולישראל עמו וגו', ויספר משה לחותנו וגו', על אודות ישראל וגו', ויאמר יתרו ברוך וגו', אשר וגו', מיד מצרים ומיד פרעה וגו', אשר הציל את העם וגו'. הדקדוקים מפורשים מה שאמר מיד מצרים ומיד פרעה כי חד הוא. ועוד לשון על אודות ישראל. ועוד לשון למשה ולישראל עמו והלא גם משה היה בישראל. אכן נראה, דהנה יתרו הבין דכל האותות ומופתים ומכות שהביא הקדוש ברוך הוא על המצריים לא היה רק בשביל משה שמשה יהיה מלך עליהם לזה שפיר לשון למשה ולישראל עמו מדוקדק. אכן משה רבינו ע"ה הוא שנאמר עליו (במדבר י"ב, ז') בכל ביתי נאמן הוא, שלא היה לוקח לעצמו כלום בגדולתו והיה הכל תולה בהקב"ה וסיפר הוא לחותנו את כל וגו' על אודות ישראל דייקא. לא בשבילו רק בשביל ישראל שיהיו עם ה' בחלקו ויקבלו התורה הקדושה. לזה גמר אומר ויאמר יתרו ברוך ה' אשר וגו' מיד מצרים ומיד פרעה, כי בתחלה היה סבור שלא נגאלו רק בשביל שיהיה משה עליהם מלך וזה עדיין יהיו בגלות תחת מלך. אבל כיון ששמע שהקב"ה גואלם בשביל עצמם שיהיו תחת רשות הקדוש ברוך הוא וזה הוא החירות הגדול. אמר מתחת מצרים ומיד פרעה, פירוש ממלך ודו"ק היטב. וזהו פירוש ויחד יתרו, כשמעו שהגאולה הזו לא היתה כאומה היוצאת מיד מלכות ליד מלכות אחרת אך תלה הגדולה בהשי"ת אשר לו המלוכה והממשלה ומשה לא חפץ בגדולה מיד ויחד יתרו ודו"ק: ספר קול שמחה

וישמע יתרו וגו' את כל אשר עשה אלקים למשה ולישראל עמו. יש לפרש דאלקים קאי אמשה שעשה הקדוש ברוך הוא למשה אלהים כמש"כ (לעיל ז' א') ראה נתתיך אלהים לפרעה, ולישראל עמו שעשה ובחר ישראל לעמו כמש"כ (דברים ל"ב ט') כי חלק ד' עמו, ונכון למ"ד יתרו אחר מתן תורה בא. תורת משה

ויחד יתרו על כל הטובה. כי השמחה היה שעל ידי הטובה הגדולה שעשה לישראל [על ידו] הכיר כי גדול ה' מכל אלהים ונכנס תחת כנפי השכינה ודו"ק: ספר קול שמחה

והזהרת אתהם את החוקים. גם עבדך נזהר בהם. צרופה אמרתך מאד ועבדך אהבה. ואתה תחזה מכל העם וגו'. ותזכה שכל העם יהיו אנשי חיל וגו'. והבאת אתה את הדברים אל האלקים. תפלת הצדיק מתפלל טובות עבור האלקים: ספר תפארת שלמה ליקוטים

וישב משה את דברי העם אל ה' (י"ט, ח'). עיין באור החיים שפירש דחס ושלום דלא בדרך תשובה החזיר משה דברי ישראל להשם, כי הוא יתברך אין צריך לתשובתו, והוא יודע מלבות בני אדם, רק משה סיפר דברי ישראל לפני השם לחבבן לפני המקום, וסיפר דבריהם האיך שהקדימו נעשה לנשמע.

ויש לומר עוד בזה, דמשה הסתכל בתשובת ישראל דהקדימו נעשה לנשמע, וזהו דבר פליאה שאין בני אדם יכולים להשיגו זולת כח אלקים, כמו דאיתא במדרש (עי' שבת פ"ח, א'; ילקוט שמעוני שמות רמז רע"ז) מי גילה רז זה לבני שמלאכי השרת משתמשין בו, שנאמר (תהלים ק"ג, כ') ברכו ה' מלאכיו גבורי כח עושי דברו לשמוע כו', מעיקרא עושים והדר לשמוע. והם כוונו למטה בני ישראל אלו הדיבורים, והבין משה שזה אין דברי עצמם, אלא רוח ה' דיבר בם ומלתו על לשונם, שהשכינה בעצמה היה מדברת מתוך גרונם של כל אחד מישראל תשובה זו נעשה ונשמע. **וזהו שכתוב** וישב משה את דברי העם

ענין הקדמת וישמע יתרו למ"ת. הוא ללמד דעת. לבל יתייאש שום איש ח"ו החפץ בחיים האמיתיים. ורואה בעצמו כי כבר עברו עליו עידן ועידנין. ואין נוגה לו להאיר עיניו ממחשכים. ושיטעום טעם חיים. ומהקדמה זו יחלץ חושים לבטוח בד' ולצפות לישועה. אם יתרו שלא היה הורתו ולידתו בקדושה. זכה להתקרב. ק"ו איש הישראלי. נצר מטע כרם ד'. בוודאי יוסיף אומץ לצפות ולשמוע וללמוד. עד עת בוא ישועתו. כמאמה"כ האלקי מקרוב אני. וגו'. וכמבואר במד' אני הוא שמקרב ואיני מרחק. וכמאמה"כ בחוץ לא ילין גר. דלתי לאורח אפתח. כי דלתי שמים פתוחות. וכל איש יש לו לצפות שיבוא היום שיתקבל לאורח. וזהו אשרי אדם שומע לי לשקוד על דלתותי יום יום. כי היא עצה לאדם שיהיה שומע ומייחל ומצפה. ואל יתייאש ח"ו. וע"י מה לשקוד על דלתותי יום יום. ואל יפול לבו על מה שעבר עליו מן הזמנים. רק ישקוד על דלתי שמים. ויהיה שומר ומצפה יום יום. אולי זה היום ירוחם ויתקרב. ויאירו עיניו באור החיים: תורת אמת

בשב"ק פ' יתרו נסע השיניוער רב זי"ע לאביו הק' הצאנזער רב זי"ע והתעלה מאד, וחשב שאם יסע לחג השבועות בוודאי יהא יותר התעלות אבל למעשה לא היה כן, אַז ש"ק פ' יתרו איז ג'וען העכער. [היה יותר התעלות]: מפי השמועה

וישמע יתרו. אמר ע"ז הגה"ק מוהרמ"ם זצ"ל מקאצק בזה"ל "יתרו האט דערהערט": [שמע והבין]: ספר שיח שרפי קודש

או יאמר וידבר כו' לאמר כו'. דהנה על ידי התורה אדם בא לידי דביקות וזהו את כל הדברים. לאמר אנכי ה' הוא הדביקות ואמונה: ספר נועם אלימלך

על התורה ועל העבודה

אל ה', רצה לומר שהחזיר הדיבורים אל ה', שייחס הדיבורים הללו אל השם, רצה לומר שהשם בעצמו השיב זה ורצונו היה בכך שיקדימו נעשה לנשמע: ספר קדושת לוי

וידבר אלקים את כל הדברים האלה לאמר. יל"ד מהו כל הדברים ולא נאמר הדברי'. אך הנה בכל המצות צריך בחי' י סוד שנקרא כ"ל וכ"נ וזכרתם את כל מצות וגו' ובעשרת הדברות נכללו כל התרי"ג מצות כמבואר בהראשונים ז"ל נמצא כי כל היסודות וכל המצות נתנו להם במעמד הר סיני בקדושה. וזהו ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו שתשמרו בחי' הכ"ל אשר אמרתי אליכם בעשרת הדברות ושם אלהים אחרים לא תזכירו שלא יהיה כח זכרות ושפע להסט"א. וזהו וידבר אלקים את כל הדברי' האלה בחי' הכל של הדברים האלה השפיע לומר לישראל בקדושה וברכה. אמן: ספר תפארת שלמה עה"ת

אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים (כ', ב'). עיין רש"י 'מבית עבדים'. והנראה, כי זה שנתן הקדוש ברוך הוא התורה לישראל אחר יציאת מצרים, ולא נתן להם התורה קודם ואחר כך יוציאם ממצרים, כי הכלל, זה שעובד מיראה נקרא בבחינת 'עבד', והעובד מאהבה נקרא בבחינת 'בן', ונמצא אם היה נותן להם קודם יציאת מצרים, אז היו ישראל מקבלים התורה מחמת יראה, כי אם חס ושלום לא יקבלו התורה לא יוציא הקדוש ברוך הוא אותם ממצרים, והיה להם בחינות עבד, לזה הוציא הקדוש ברוך הוא אותם ממצרים קודם ואחר כך קבלו התורה, בוודאי קבלו ישראל התורה מאהבה, והם בבחינת בן. וזהו 'אשר הוצאתיך מארץ מצרים', ועתה אנכי נותן לך התורה. והוצאתיך 'מבית עבדים', שלא יהיה בבחינת עבד, כי אם בחינת בן: ספר קדושת לוי

כי לבעבור נסות אתכם בא האלקים. פירוש, כי זה שאמר הקדוש ברוך הוא בעצמו אנכי ולא יהיה לך, נרשם ונחקק בלב כל איש ישראל עד שאפילו הקל שבקלים מוסר נפשו על קידוש שמו יתברך וזה לבעבור נסות שתעמדו בנסיון: ספר קדושת לוי

והנה ישראל במעמד הר סיני שם היה להם התעוררות מאהבת ויראת הבורא ברוך הוא, וצריך להיות דבר שיצמצם בו התעוררות היראה ואהבה. והנה מבואר בגמרא (קידושין ל"ט, ב') כל היושב ואינו עובר עבירה מעלה עליו הכתוב כאילו עשה מצוה, והיינו כשמגיע לו איזה עבירה והוא אינו עושה. ונמצא כיון ששמרו ישראל את המצות בשעת מתן תורה ולא נגעו בהר סיני, אז צמצמו היראה ואהבת הבורא ברוך הוא שהיה להם בשעת מתן תורה, כי נחשב להם כאילו עשו מצוה, כי כל דבר צריך להיות לו צמצום, העולם השרפים כמדריגתם, ועולם החיות כמדריגתם, וכן עד עולם עשיה. ועל זה אמר הקדוש ברוך הוא (להלן פסוק כ"ד) 'ועלית אתה ואהרן עמך והכהנים והעם אל יהרסו לעלות וכו': ספר קדושת לוי

מעשה עם הרה"ק ר' אהרן הגדול מקארלין שא' מחביריו תלמידי המגיד הק' ממעזריטש באה לו באמצע הלילה צוא באזעיגינין [להיפרד], וכשדפק על הדלת ושאלו הרה"ק מקארלין מי שם אמר "איך" [אנכי], ולא פתח את הדלת עד הרבה זמן, והי' בהחורף והי' לפלא, עד שפתח הדלת ואמר שיש רק איין "איך" אין דער וועלט (אנכי א' בהעולם), וזה אנכי ה', ואמר התלמיד שעוד צריך לשהות אצל המגיד הק' ללמוד תורת ה': רננו צדיקים - ר' יו"ט עהרליך זצ"ל

עֲלִיּוֹנִים שֵׁשׁוּ וְתַחְתּוֹנִים עָלְזוּ. בְּקַבָּלַת תּוֹרָה הַכְּתוּבָה מְסִינַי. תֹּאַר כַּלָּה מְאֹד נִתְעַלָּה. בְּקַבָּלַת יוֹם זֶה עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים

בפסוק ששת ימים עשה כו' וינח ביום הז'. לא כ' ונח. ויתכן לפרש כמו ששת ימי המעשה הם כוחות הבריאה לעשות תולדות לקיום הבריאה. כן יום השבת הנותן מנוחה לכל הבריאה ולימי המעשה. וששת ימים שם הש"י אותם כלים לעשי'. ויום הז' למנוחה. כמ"ש רש"י בפ' בראשית הי' עולם חסר מנוחה באת שבת נגמרה המלאכה ע"ש. ושורש מנוחת ש"ק הוא התאחדות הבריאה. ועי"ז הוא כלי מחזיק ברכה. וינח ע"כ ברך ויקדשהו. הם בחי' יחוד קדושה וברכה וכ"כ וישבות כו' ויברך ויקדש. והם ג' סעודות שבשבת קודש: שפת אמת - תרמ"ו

וכל העם רואים את הקולות וגו' [כ', ט"ו]. בים נראה יתברך כבחור, ובמתן תורה כזקן (פס"ר כ"א, ו'), שמעתי משם הרב המגיד מראוונא רבי ר' בער ז"ל, שודאי אין לו גוף, כי אם שהם היו עדיין כמו נער ובחור בדביקותו יתברך, נראה להם כבחור ובמתן תורה [שהיו] כבר כראוי בדביקותו ית', נראה להם כזקן. (דברי אמת, ואתחנן; זאת זכרון): תורת המגיד

<u>בהפטרה</u>

שרפים עומדים ממעל לו [ישעיהו ו', ב']. פי' הם הצדיקים שבוער בלבם אהבת הבורא יתברך, הוא מחמת שממעל לו, ע"ד (אבות פ"ב מ"א) דע מה למעלה ממך, תדע כי האדם הוא חלק א-לוה ממעל, וכשהוא מדבק מחשבתו למעלה יכול לידע מה שנעשה למעלה, כי כל הדברים הנעשים למעלה עוברים במחשבתו, כמ"ש רשב"י ע"ה (זח"א רכ"ה א') אנא סימנא בעלמא, פי' כל המדות שמתעוררים למעלה הם מתעוררים למטה בצדיק, וזהו פירוש שרפים עומדים ממעל לו: ספר תורת המגיד - פרשת יתרו

א גוטין שבת קודש

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - CHIZUK@PROTONMAIL.COM
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש "באר היטב", ושיעורים באידיש או ענגליש, וכן להקדיש גליון לזכות, לרפו"ש, לע"נ או לזכות את הרבים - אחב"י באלפי מקומות בעולם קע"ה כ"י, נא להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally! In Loshon Hakodesh & English, worldwide & send in your friend's addresses to receive a.s.a.p. #909

ברוך שהחינו וקימנו לטו"ב שנים של הרבצת התורה, ויה"ר על העתיד עד ביאת גואל צדק בב"א

בס"ד יצא לאור מחדש ספרי "אוסף הגליונות על התורה ועל העבודה" ד' חלקים, {שנת תשס"ט, תש"ע, תשע"ה, תשע"ח}, וספר "באר היטב" מכמה שנים

בס"ד יצא לאור מחדש ספר "דברי תורה באר היטב תש"פ ושנים קדומים"
The new Sefer "Divrei Torah Baer Heitev 5780 and Previous Years" [English] is now in print.

Seforim of "Al HaTorah Val HoAvodah" 5769, 5770, 5775, 5778,
And the 1st edition of Sefer "Divrei Torah Baer Heitev" [in English]
are now in print, to order call 1-919-459-5858, or 1-844-212-0689